



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Cojocaru Carolina,
reprezentată de avocatul Furtuna Vitalii,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Cojocaru Carolina împotriva Serviciului Vamal cu
privire la anularea actului administrativ individual de defavorabil, repararea
prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 3 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-378/24

NR. PIGD 2-22114420-01-3ra-26042024)

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.245¹ Cod
administrativ. Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel nu
constituie un temei de casare a deciziei contestate. Invocarea declarativă a
faptului că decizia instanței de apel se bazează în mod determinant pe
aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: V. Chisilița,
Instanța de apel : V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru,

2 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Cojocaru Carolina, reprezentată de avocatul Stagiari Furtuna Vitalii

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 4 august 2022, Cojocaru Carolina a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

2. În motivare a indicat că, prin ordinul directorului Serviciului Vamal nr. 181-c, din 13 februarie 2006, a fost angajată în funcția de inspector al Biroului Vamal mun. Chișinău.

3. Prin ordinul directorului Serviciului Vamal 13 iulie 2020, a fost numită prin transfer cu promovare în funcție de inspector principal, Post Vamal 1 (PVI Industrială), Biroul Vamal Centru.

4. Ulterior, prin ordinul directorului Serviciului Vamal nr. 177/10, din 18 februarie 2022 s-a dispus trecerea temporară în funcția de inspector principal la Postul Vamal Chișinău 4 (PVI, Poșta).

5. În baza ordinului directorului Serviciului Vamal nr. 83-o, din 9 martie 2022, s-a dispus inițierea anchetei de serviciu privind identificarea cazurilor de încălcare a disciplinei de serviciu admise de către funcționarii vamali Ciobanu Aurelia și Cojocaru Carolina.

6. Drept urmare a unei anchete de serviciu cu tentă clară de sancționare, discriminare și inventare a unor încălcări inexistente, prin ordinul directorului Serviciului Vamal nr. 940-p, din 1 iunie 2022, s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare în formă de mustrare aspră față de Cojocaru Carolina, inspector principal, Post Vamal Chișinău 1 (PVI Industrială) Biroul Vamal Centru.

7. Reclamanta a invocat că, ordinul Serviciului Vamal nr. 940-p, din 1 iunie 2022, este act administrativ individual, emis de o autoritate publică, reprezentând o măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual, cu privire la raporturile de serviciu ce vizează Serviciul Vamal ca angajator și reclamanta Cojocaru Carolina, ca angajat.

8. Consideră că, revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 CA, și corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim și în conformitate cu art. 39 CA este întrunită.

9. La 21 iunie 2022, fiind reprezentată de către avocatul stagiari Furtuna Vitalii a depus o cerere prealabilă prin care a solicitat emiterea unei decizii

prin care a anula parțial ordinul directorului general al Serviciului Vamal, nr. 940-p, privind sancționarea cu muștrare. Prin răspunsul/decizia Serviciului Vamal nr. 28/11-11184, din 20 iulie 2022, a fost respinsă cererea prealabilă împotriva ordinului directorului general al Serviciului Vamal al RM, nr. 940-p, din 01.06.2022 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în formă de muștrare aspră.

10. Reclamata a susținut că, ordinul vizat este ilegal, și cu scop de discriminare și intimidare, în contextul lipsei totale de justificare faptică și juridică a soluției de sancționare disciplinară, cu atât mai mult având tendința clară de hărțuire a reclamantei Cojocaru Carolina, pe criterii de muncă.

11. Ordinul menționat nu este altceva decât rezultatul unor invenții sterile, formale și ilegale ale unor persoane rău orientate, anume spre a obține cu orice preț și mijloace destituirea din funcție a reclamantei și instalarea în funcția de inspector principal Post Vamal Chișinău 1 (PV I, Industrială), a unei persoane docile conducerii.

12. Întru motivarea ordinului vizat, se invocă faptul că, funcționarul vamal Cojocaru Carolina, în cadrul perfectării vamale a DVD 2070113636 din 14 februarie 2022, a neglijat prevederile legale ce reglementează modul de efectuare a controlului vamal fizic întru prevenirea eludării legislației vamale. Aplicarea unui tip de control vamal parțial și superficial, mai ales când sunt atenționate riscuri potențiale de eludare a legislației vamale, ar fi putut genera un prejudiciu în mărime de 68.006,45 lei.

13. Prin urmare, conform celor citate supra, funcționarul vamal Cojocaru Carolina a ignorat și neglijat, prevederile Codului Vamal nr. 1149/2000 - art. 1 pct. (19), (21), (212), (60), (612), (614), (615), (616), (617), (62), art. 192 alin. (2) și (3), art. 196 alin. (1), Hotărârii Guvernului nr. 1140/2005 - pct. 30, pct. 31 lit. b) și d), pct. 35 lit. a), pct.37, pct.39 lit. b) și f), pct.41, pct. 42 lit. b) și Ordinul Serviciului Vamal nr. 111-0 din 2015 - pct. 3, 42 și 44. Cele menționate au dus la neconformarea prevederilor sbpct. 11.1.1, 11.1.3, 11.1.5,11.3.1, 11.3.2, a Fișei de post a inspectorului principal nr. 473/2016, manifestând o lipsă de: sbpct. 12.4 /abilități (de organizare a lucrului, analiză și sinteză)/, sbpct. 12.5 /atitudini/comportamente (... disciplină, responsabilitate, corectitudine)/ prescise de sbpct. 13 /alin. (1), (2), (6)/ al Fișei de post nominalizate.

14. Analiza materialelor anchetei de serviciu a elucidat faptul, că funcționarul vamal Cojocaru Carolina, în pofida obligațiilor funcționale a acționat contrar prevederilor actelor normative și a principiilor ce ghidează conduita funcționarului vamal, prin ce s-a admis încălcarea prevederilor pct. pct. 4 lit. a), b), c), pct. 5 sbpct. 1 lit. a), b), d), g) și j) a Codului de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161/2016, (publicat în Monitorul Oficial nr. 369-378/1257 din 28.10.2016) și prevederile art. 13 /Obligațiile funcționarului vamal/ în partea ce ține de lit. a) să respecte și să asigure respectarea (...) legilor și a altor acte normative (...); b)(...) și să respecte regulamentele de ordine interioară și Codul de etică

și conduită al funcționarului vamal, precum și cerințele fișei postului; c) (...), să îndeplinească conștiincios îndatoririle de serviciu prevăzute de lege; d) să execute instrucțiunile de serviciu, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori; și e) (...);, art. 14 alin. (2) Funcționarul vamal se subordonează conducătorilor ierarhic superiori și este obligat să respecte prevederile legislației vamale și să îndeplinească ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori privind activitatea sa profesională., art. 50 alin. (2) a Legii Republicii Moldova nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal.

15. Consideră că, actul administrativ emis este unul ilegal în fond, acesta urmând a fi declarat nul, dat fiind faptul că, circumstanțele indicate în acesta nu corespund realității, iar cele descrise ca fiind pretinse încălcări de către reclamanta Cojocaru Carolina, de fapt constituie doar unele aluzii și indici ale normelor generale de care este obligat să se conducă inspectorul vamal la efectuarea controlului vamal, norme care de fapt au fost pe deplin respectate de către reclamanta Cojocaru Carolina.

16. În actul de aplicare a sancțiunii disciplinare absolut eronat s-a indicat și constatat ignorarea de către Cojocaru Carolina a obligației de neadmitere a eludării legislației vamale și atentarea la securitatea economică a statului, prin contracararea tentativelor de eschivare de la achitarea taxelor vamale, aceste afirmații în general nefiind confirmate prin careva probe, fiind expuse doar cu scopul de denigrare a autorității personale și profesionale ale funcționarului vamal Cojocaru Carolina.

17. Reclamanta a susținut că, la 14 februarie 2022, activând la Postul vamal Industrial (2070) din cadrul Biroului Vamal Centru, inspectorului principal Cojocaru Carolina i-a fost repartizată declarația vamală 2070113636, prin programul informațional „ASYCUDA WORLD”, destinat „Stldan-Lux” SRL, declarant fiind „Vamgrup Broker” SRL, specialist în domeniul vămuirii Postolache Mariana.

18. După repartizarea declarației vamale nr. 2070113636, a fost vizualizat criteriul de selectivitate și anume CRT_4594_1A_1F cu mesajul – risc de marfa subevaluată, careva alte criterii nu au fost selectate de către programul informațional – „ASYCUDA WORLD”.

19. Declarația vamală menționată, fiind însoțită de raportul de suspiciune fraudă cu nr. 3000/22/15033 (Raportul Suspiciuni Fraude), creat de către inspectorul Hulub Taliana din cadrul Biroului vamal Sud (3000), cu următoarele acțiuni de recomandare: 1) risc de declarare eronată a greutateii mărfii cu risc de mărfuri nedeclareate de un surplus de +1377 kg; 2) discrepanțe între datele greutateii (bruto a mărfii din declarația vamală a țării de export DVD EX) și datele din actele de însoțire; 3) risc de declarare neautentică a cantității mărfurilor tipului mărfii cât și a mărcilor comerciale.

20. În cadrul controlului vamal efectuat, conform dispozițiilor și atribuțiilor care îi revin, stipulate de normele legale, inclusiv cu fișa de post a inspectorului principal nr. 473/2016, sbpct. 11.1.1, 11.1.3, 11.1.5, 11.3.1, 1.

5.2, 12.4. 12.5, și 13 alin. (1), (2), (6), a manifestat abilități de organizare a lucrului, analiză și sinteză, atitudine și comportament legal, control minuțios, disciplină, responsabilitate, și corectitudine, și respectiv la perfectarea declarației vamale nr.2070113636, a dispus și efectuat mai multe acțiuni și acte, și anume: 1) Întru verificarea și determinarea corectă a greutății mărfii declarate, a fost cântărită unitatea de transport cu marfa cu nr de înmatriculare GLE249/S499SJ, având o greutate totală de 23.210 kg, tichetul de cântar fiind anexat la setul declarației vamale; 2) După procedura de cântărire a mijlocului de transport marfa a fost descărcată total pe rampa PVI 1 Industrială, fiind aranjată după poziții și modele conform declarației vamale; 3) Conform declarației vamale 2070113636, s-au indicat următoarele mărfuri: art. 1 – încălțăminte cu tălpi exterioare din cauciuc sau material plastic și cu fețe din materiale textile adidași pentru bărbați în cantitate de 5.416 perechi, adidași pentru copii în număr de 328 perechi, adidași pentru femei în număr de 2.104 perechi, cu diferite mărci comerciale; art. 2 – încălțăminte cu fețe din piele reconstituită pentru bărbați pantofi în număr de 1.512 perechi; 4) În continuare, s-a cântărit mijlocul de transport fără de marfa având o greutate de 15.400 kg. S-a anexat tichetul de cântar la setul declarației vamale. Conform pașapoartelor tehnice greutatea camionului era de 15.830 kg. S-a constatat o divergență de greutate a camionului de +430 kg, iar în rezultatul cântăririi camionului cu marfa și apoi fără de marfa s-a constatat că marfa declarata coincide cantitativ conform actelor de însoțire; 5) Lotul de marfă nedeclarat nu a fost depistat (fapt eronat indicat în raportul de suspiciune fraudă creat de către inspectorul Hulub Tatiana. Total locuri fiind la număr de 186, cu o greutate brutto a mărfii de 7.829 kg și netto de 6.263.2, ceea ce confirmă și actele de însoțire și anume: Scrisoarea de trăsură CMR cu nr CR0442894 din data de 10.02.2022, factura comercială INVOICE cu nr MTE2022000000015 din data de 10.02.2022 și Certificatul de Origine cu nr EUR.1 J0860774 din data de 10.02.2022); 6) Conform Raportului Suspiciuni Fraude, inspectorul care l-a întocmit a indicat că greutatea bruto a mărfii constituie 6.373 kg, însă acest calcul este eronat, deoarece cantitatea bruto a mărfii este de 7.829 kg și netto 6.263.2 kg, greutatea fiind indicată în CMR, INVOICE, fiind comisă o eroare de către inspector la momentul întocmirii Raportului Suspiciuni Fraude; 7) La controlul fizic a participat și inspectorul vamal responsabil de aprecierea valorii în vamă din cadrul PVI Industrial (2070) SRTN – Macarciuc Natalia, pentru identificarea calității mărfii, făcând poze la fiecare tip de marfa declarată. Marfa declarată pe rampa Zonei de control vamal Industrial 2070, a fost verificată cu atenție și anume: tipul mărfii, originea mărfii, mărci comerciale etc.; 8) Declarația vamală având criteriul de bază – risc de marfă subevaluată, acțiune de stabilire a riscului de subevaluare întră în competența exclusivă a Secției Reglementări tarifare și netarifare din cadrul Biroului Vamal Centru; 9) Marfa a fost identificată, strict în conformitate cu obligațiunile de serviciu, în baza actelor de însoțire, marfa

având și inscripția pe încălțăminte „Made in Turkey”, în rezultatul căruia s-a acordat preferința tarifară „200”, în baza Certificatului de origine EUR.1 NO J 0860774 eliberat de țara Turcia (rubrica 8 fiind descris suficient pentru a identifica marfa declarată, și rubrica 10 fiind completată cu INVOICE; 10) S-a întocmit Actul de inspecție, fiind menționate toate etapele de control; 11) S-a întocmit Actul de control fizic cu Nr.411 din data de 15.02.2022, în cadrul căruia s-au identificat și stabilit; 12) În rezultatul examinării valorii în vamă a mărfurilor declarate cu marfa de facto descărcată total în Zona de Control Vamal fiind văzută și verificată de către responsabilul de Secția Reglementări Tarifare și Netarifare (SRTN) din cadrul postului vamal Macarciuc Natalia, valoarea în vamă a fost rectificată pentru art. 1 - pînă la suma de 1.242.560 lei și pentru art. 2 - pînă la suma de 378.000 lei, în acest sens fiind anexat actul de inspecție din data de 14.02.2022, semnat de către brokerul vamal, precum și setul declarației vamale. Totodată a fost modificat bar cod în rubrica 31, și s-a modificat rubrica 43 – fiind corect indicată metoda 6; 13) Valoarea în vamă a fost rectificată conform prețului stabilit de către SRTN (portalul Serviciului Vamal); 14) După ce marfa a fost supusă controlului vamal, declarația vamală menționată a fost validată cu acordarea liberului de vamă, camionul părăsind Zona de control vamal (terminalul vamal), îndreptându-se spre Depozitul agentului economic pentru descărcare. Consideră că, de fapt a îndeplinit absolut toate sarcinile ce îi sunt atribuite la verificarea mărfii și nemijlocit verificarea corespunderii declarației vamale, cu starea reală a mărfii care a fost declarată, nefiind depistate careva încălcări.

21. De fapt, nemijlocit acțiunile de continuare ale colaboratorilor Biroului Vamal Chișinău, au fost îndreptate anume spre a identifica sub orice aspect și cu orice preț, (illegal, amoral, anormal), careva pretinse încălcări la procedura de caz (perfectarea declarației vamale nr. 2070113636 din data de 14 februarie 2022), anume pentru a avea posibilități inventive de a emite actul de sancționare contestat în privința reclamantei și anume pentru a-i cauza acesteia daune morale enorme. Deraind neesențial de la fondul cauzei, imediat după intervenirea unor schimbări în organele de conducere ale Serviciului Vamal, s-a dispus trecerea temporară a inspectorului vamal, Cojocaru Carolina în funcția de inspector principal la Postul Vamal Chișinău 4 (PVI, Poșta), și această acțiune fiind una consecutivă, anume pentru a obține sancționarea și pedepsirea ilegală a reclamantei, fiind astfel cert scopul de discriminare și hărțuire din partea unor persoane direct intenționate în acest sens.

22. Menționează că, după părăsirea Postului Vamal Chișinău 1 (PVI Industrială), de către camionul de modelul MAN 18.460 FLS”, cu n/î GLE249 (MD), la o distanță de timp de doar două ore, acesta a fost stopat și reîntors pe teritoriul Postului Vamal 5, (PVI Industrială), și dispusă returnarea mărfii cu descărcarea totală pentru efectuarea controlului fizic repetat.

23. Ulterior, marfa a fost descărcată total pe rampa Zonei de Control Vamal, fiind numărată și cântărită, iar surplus de marfa nu a fost identificat, ceea ce denotă că, constatările din ordinul de sancționare sunt eronate. În urma controlului repetat s-a stabilit că, cantitativ marfa declarată a coincide, în rezultatul căruia s-a sigilat camionul.

24. Controlul nu a identificat careva nereguli, fapt ce determină încă odată în plus că, circumstanțele ce i se incriminează în calitate de funcționar vamal nu corespund realității, și nu s-au realizat în forma ce i se incriminează.

25. Invocă că, la 17 februarie 2022, la o durată de 3 zile, camionul a fost descărcat total repetat (în mod straniu și ilegal, la momentul descărcării pe rampa Zonei de control vamal din cadrul PVI Industrială se aflau reprezentanții Direcției Echipe Mobile ai Serviciului Vamal, cărora li se dădeau indicații telefonice să caute iregularități în compartimentul marfar, procesul de căutare care a durat o zi întreagă).

26. În rezultatul controlului repetat, (în special indicat pentru a depista pretinse iregularități, doar cu scopul unic de a înainta învinuiri nefondate inclusiv reclamantei, s-a pus sarcina de a se identifica dacă marfa este de origine turcească, iar în rezultatul controlului s-a stabilit clar că, marfa este de origine „Turcia”, iar certificatul de origine este corect.

27. Tot în rezultatul controlului mai menționează că repetat, s-a verificat dacă sunt mărfuri susceptibile atingerii dreptului de proprietate intelectuală – în rezultatul căruia iregularități vamale nu au fost depistate.

28. Respectiv, la finalizarea controlului fizic total, la 17 februarie 2022 s-a constatat corespunderea cantitativă a mărfii cu datele indicate în declarație și actele de însoțire, iar careva marfa nedeclarată de asemenea nu a fost depistată.

29. Reclamanta a indicat că, la 18 februarie 2022, contrar prevederilor pct. 35 al Hotărârii Guvernului, nr.1140/2005, contrar prevederilor legale care reflectă faptul, că organul vamal poate aplica una din formele de control vamal fizic descrise, au efectuat din nou controlul vamal prin metoda: după validarea declarației de a preleva mostre cu efectuarea expertizei.

30. Astfel, în urma prelevărilor de mostre de către Laboratorul vamal, echipele mobile au dispus ridicarea mărfurilor asupra cărora a fost deja dispusă și finalizată prelevarea de probe în vederea efectuării expertizei mărfurilor.

31. Consideră că aceste acțiuni sunt total ilegale, deoarece nemijlocit această metodă a fost contestată chiar și de către compania „Stildan-Lux” SRL, care a depus două plângeri pe marginea ilegalităților admise, inclusiv la Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale precum și la Serviciul Vamal, ultima plângere în mod nejustificat fiind baza anchetei de serviciu inițiate în baza ordinului nr. 83-o, din 9 martie 2022, deoarece în acesta s-au indicat anume acțiunile ilegale ale angajaților

vamali la efectuarea controlului repetat la 17 februarie 2022, și 18 februarie 2022.

32. Menționează că, nu corespund realității nici alegațiile indicate în ordinul de sancționare, precum că, diferența dintre drepturile de import încasate potrivit DVD nr. 2070113636 din 14 februarie 2022, pentru 2.271 perechi de încălțăminte și drepturile de import calculate din valoarea în vamă determinată de Biroul Vamal Centru în baza datelor din raportul de încercări nr. 6 din 23 februarie 2022, se estimează în mărime totală de 68.006,45 lei – încasare la buget ce putea fi ratată presupus datorită unui control vamal fizic superficial.

33. În cazul de față s-a atestat cu claritate că, absolut toate prețurile pentru marfa care a fost evaluată, și stabilită conform DVD nr. 2070113636, inclusiv pentru 2 271 perechi de încălțăminte, au fost calculate reieșind din portalul ECONOMIST, al Serviciului Vamal al RM, și nicidecum nu poate fi identificată o careva încălcare la capitolul dat, atâta timp cât tot angajatorul indică aceste circumstanțe, și totodată însuși importatorul compania "Stildan-Lux" SRL, a contestat acțiunile privind controlul vamal repetat.

34. Consideră că, argumentul privind presupusa ratare de încasare de la compania „Stildan-Lux” SRL a sumei de 68.006,45 lei, la fel este una cel puțin declarativă, și nu suferă nici o critică, în condițiile în care, chiar în cadrul anchetei de serviciu, nu s-au prezentat careva acte, ce ar atesta efectuarea recalculului plăților de import, și nemijlocit încasarea acestora, or, chiar în conținutul ordinului se indică că, această sumă putea fi ratată, însă nicidecum aceste circumstanțe nu corespund realității, și cu atât mai mult că, în cele din urmă a fost încasată din contul companiei „Stildan-Lux” SRL.

35. Reclamanta a mai indicat că, în general efectuarea controlului fizic repetat a urmărit de fapt scopul nemijlocit nu a pretinsei ratări de careva încasări la bugetul de stat, dar de fapt anume scopul de a obține și a se aprofunda cât mai adânc în procesul controlului DVD nr. 2070113636 din 14.02.2022, deoarece chiar din start, la momentul controlului inițial, nu s-au adevărit suspiciunile indicate în raportul privind suspiciuni fraude nr. 3000/22/15033, astfel urmare a raportului suspiciuni fraude nr. 3000/22/15033 (act destul de dubios și contradictoriu), s-a și dispus trecerea camionului care transporta marfa la caz, de pe culoarul galben de control vamal, pe culoarul verde, iar în rezultat de către inspectorul vamal au fost efectuate toate acțiunile nemijlocit de cântărire a vehiculului, care nu a depistat ceva diferențieri, și totodată s-a purces de către reclamantă la controlul fizic, în rezultatul căruia de asemenea nu au fost identificate careva necorespunderi ale cantității, și alegoriei mărfii, în raport cu cele indicate în declarația vamală.

36. A mai menționat reclamanta că, cele indicate și stabilite potrivit camerelor de supraveghere instalate în incinta Postului Vamal Chișinău 1 (PVI Industrială), ce supraveghează „Rampa”, unde a fost efectuat controlul

vamal la 14 februarie 2022, confirmă per a contrariu decât cele indicate în actul administrativ contestat precum că procedura de control a durat doar patru minute, or, la 15.02.2022, ora 09.53, este început controlul fizic al mărfii, care tot potrivit aceluiași înregistrări se finalizează la ora 13.17.

37. Nu corespund realității nici alegațiile în actul de sancționare precum că, 95 la sută din ambalajele în care se afla marfa, ar fi fost intacte, or, controlul vamal a durat cu mult mai mult timp decât s-a indicat, și au fost supuse controlului fizic mai multe cutii din marfa importată, ceea ce a determinat că 2.271 perechi de încălțăminte au fost declarate corect organului vamal, cu atât mai mult că, în cazul controlului repetat, s-a dispus recalcularea obligațiilor de import practic dublu față de agentul economic „Stildan-Lux” SRL, și invocarea unei preținse ratări la bugetul de stat de 60.006,45 lei, care însă nici nu a fost încasată nici pînă la momentul actual.

38. În viziunea reclamantei sunt total nejustificate și chiar abuzive alegațiile precum că, controlul fizic ar fi durat o perioadă de doar patru minute, în condițiile în care în cadrul controlului fizic la caz, acesta a durat o perioadă mai mare de timp, totodată în procedura de verificare nu este implicat doar colaboratorul vamal Cojocaru Carolina, dar nemijlocit brokerul vamal și reprezentantul companiei importatoare de mărfuri, ultimul fiind prezent la fața locului prezentând toate actele, și marfa spre control, nu a obiectat, chiar în momentul în care a fost efectuate recalculele obligațiilor de import în cadrul controlului fizic efectuat de inspectorul vamal Cojocaru Carolina, acesta expunându-și dezacordul anume cu controlul vamal repetat ilegal efectuat la data de 17.02.2022 – 18.02.2022.

39. Menționează că, nu și-a găsit confirmare nici alegația din ordinul de sancționare, privind pretinsa aplicare a unui tip de control vamal parțial și superficial, mai ales în riscuri potențiale de eludare a declarației vamale, or, asemenea riscuri nu au existat, cu atât mai mult că, recalculul obligației vamale în sumă de 68.006,45 lei, este efectuat în baza unei metode de calcul corespunzătoare, deoarece încălțăminte în număr de 2.271 perechi, nicidecum nu putea fi evaluată la suma de 818.542,72 lei, neatribuindu-se la categoria încălțăminte din piele, prețul unei perechi de peste 360 lei, or, acest fapt este absurd, și nicidecum nu corespund propriului calcul din programul Serviciului Vamal „ECONOMIST”, astfel că angajatorul și aici se contrazice, incriminând inspectorului vamal Cojocaru Carolina, încălcări inexistente, cu scopul de a o denigra, și a-i înjosi onoarea și demnitatea personală și profesională, acțiuni care sunt comise în mod direct.

40. Reclamanta a invocat că, nu poate fi admis nici argumentul din actul administrativ contestat precum că, controlul superficial s-ar fi datorat unei încărcături mai mari a funcționarului vamal Cojocaru Carolina, or aceste alegații într-adevăr aduc o atingere gravă nivelului de pregătire profesională reclamantei, care activează în cadrul Biroului Vamal Chișinău al Serviciului Vamal al RM, din data de 23 februarie 2006, fiind certă intenția de cauzare a unui prejudiciu moral drept urmare a actului administrativ ilegal.

41. Reclamanta constată că, absolut nici unul dintre principiile și normele de conduită și activitate profesională nu au fost încălcate de către funcționarul vamal, care nu a făcut altceva decât să acționeze absolut legal, însuși angajatorul nici măcar nu a găsit de cuviință de a specifica în concret în ce constă încălcarea, prin ce s-a materializat, prin ce s-a realizat, și care au fost consecințele, or, în acest caz anume ea a dat dovadă de legalitate, profesionalism, calitate a serviciilor și integritate, examinând declarația vamală și efectuând controlul vamal corect, conform normelor și metodelor de control vamal strict stabilite de lege, spre deosebire de metoda de control efectuată și pusă la baza sancționării reclamantei.

42. Menționează că nu a admis careva încălcări ale Codului de Etică a funcționarului vamal, de vreme ce ultima a respectat toate normele și regulamentele interne, aplicând corect principiile activității organelor vamale și acționând anume întru combaterea fenomenului corecțional.

43. De asemenea subliniază reclamanta că nu suferă nici o critică alegația angajatorului precum că, funcționarul vamal Cojocar Carolina ar fi încălcat obligația de a desfășura activitatea în vederea combaterii fraudelor, corupției, traficului ilicit de mărfuri și bunuri, precum și a altor acțiuni ilegale, de vreme ce pentru a se constata că au fost admise careva ilegalități, urmează a fi aduse probe concrete, acte de sesizare, acte de pornire a procesului contravențional sau penal, ceea ce lipsește cu desăvârșire la caz, or, plângerile depuse de către reprezentantul companiei „Stildan-Lux” SRL, se referă anume la ilegalitățile admise în cadrul controlului vamal repetat efectuat în perioada 16 februarie 2022 – 17 februarie 2022, și nicidecum nu privința funcționarului vamal Cojocar Carolina, însă în mod special această plângere a fost interpretată cu scopul denigrării ultimei.

44. Reclamanta a susținut că, actul de sancționare are un caracter declarativ, formal și convențional, și încă odată vine să întărească concluzia că angajatorul urmărește scopul aplicării nejustificate a sancțiunilor disciplinare pe criterii de selecție ilegale, or, în cazul litigiului pus la baza sancționării nemotivate, au fost puse circumstanțe și fapte ce nu s-au realizat în forma invocată în actul de sancționare disciplinară și s-a atestat cu fermitate că ea a acționat strict conform fișei postului nr. 473/2016, din 25.12. 2016, în mod legal, profesionist, integru și corect, asigurând controlul corect și legal al mărfurilor în litigiu, prezentate spre control în cadrul Postului Vamal Chișinău 1 (PVI Industrială), iar învinuirea adusă acesteia este cel puțin nemotivată, contradicțiile din ordinul de sancționare, care cu siguranță urmează a fi anulat, fără a se purcede la ulterioara adresare în instanțele judecătorești, acestea din urmă avînd un caracter patrimonial în proporții mari, pentru încălcările drepturilor, libertăților și intereselor legitime reclamantei.

45. Ordinul nr. 940 - p, din 1 iunie 2022, nu este motivat deoarece angajatorul deloc nu și-a argumentat actul administrativ emis, cele indicate în actul administrativ sunt date ce nu corespund realității, și contradictorii

propriei soluții de sancționare , deoarece ea a acționat strict în limitele legale. Potrivit Curții Europene a Drepturilor Omului, a considerat ca fiind incompatibilă cu principiul protecției împotriva arbitrarului consacrat de art. 5 § 1 lipsa totală a motivării deciziilor judiciare (a se vedea Stasaitis v. Lituania, hotărârea din 21 martie 2002, §67; Nakhmanovich v. Rusia, hotărârea din 2 martie 2006, § 70 și Belevitskiy v. Rusia, hotărârea din 1 martie 2007, § 91).

46. Opinează că, actul administrativ contestat, ordinul 940-p din 1 iunie 2022 încalcă principiul de comprehensibilitatea și transparența acțiunilor autorităților publice, care presupune că procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii.

47. Menționează că, actul administrativ contestat, este ilegal, iar ordinul Serviciului Vamal nr. 940-p din 01.06.2022, privind aplicarea sancțiunii disciplinare, urmează a fi anulat.

48. Astfel, consideră întemeiată și justificată pretenția referitor la repararea prejudiciului moral, în mărime de 20.000 lei în temeiul art. 90 alin. (1) – (3) Codul muncii.

49. Reclamanta a mai indicat că, a fost constatată sancționarea ilegală, deoarece pe parcursul întregii perioade de activitate nu a fost supusă anchetelor de serviciu, nu a fost sancționată disciplinar, având un comportament ireproșabil, iar aplicarea sancțiunii disciplinare o privează de anumite sporuri, premii, drepturi etc., și are un caracter continuu urmează a se compensa salariatului prejudiciul moral cauzat, în mărimea solicitată.

50. Circumstanțele enunțate supra, denotă clar și fără careva dubii că cauzarea prejudiciului moral care a avut loc anume din vina pârâtului, Serviciului Vamal, astfel că acest prejudiciu urmează a fi recuperat ireversibil din contul pârâtului, ca autoritate publică vinovată de provocarea suferințelor suportate.

51. De asemenea, solicită încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 000 lei, cheltuieli suportate în legătură cu serviciile juridice acordate de către apărător, pretenție confirmată prin bonul de plată seria EZ, nr. 228151 din 14 iunie 2022.

52. În concluzie consideră că există premise de fapt și de drept suficiente pentru anularea actului administrativ contestat, în condițiile în care a fost emis cu multiple încălcări de ordin procesual, cu încălcarea gravă, flagrantă și inadmisibilă a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale acesteia, solicită să fie restabilită integral în drepturile limitate prin actul de aplicare a sancțiunii disciplinare.

53. Solicită reclamanta anularea răspunsului/deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-11184, din 20 iulie 2022, prin care a fost respinsă cererea prealabilă depusă împotriva ordinului directorului general al Serviciului Vamal, nr. 940-p din 1 iunie 2022, privind aplicarea sancțiunii disciplinare în formă de muștrare aspră față de Cojocar Carolina, inspector principal Post Vamal

Chișinău 1 (PVI Industrială) Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal al RM, (trecută temporar în funcția de inspector principal la Postul Vamal Chișinău 4 (PVI, Poșta) Biroul Vamal Centru); anularea parțială a ordinului directorului general al Serviciului Vamal al RM, nr. 940-p din 1 iunie 2022, privind aplicarea sancțiunii disciplinare în formă de mustrare aspră față de Cojocaru Carolina, inspector principal, Post Vamal Chișinău 1 (PVI Industrială) Biroul Vamal Centru (trecută temporar în funcția de inspector principal la Postul Vamal Chișinău 4 (PVI, Poșta) Biroul Vamal Centru), încasarea din contul Serviciului Vamal, în beneficiul reclamantei a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 000 lei, pentru serviciile juridice acordate de către avocat, încasarea din contul Serviciului Vamal, în beneficiul reclamantei Cojocaru Carolina a prejudiciului moral în sumă de 20.000 lei.

54. La 4 noiembrie 2022, Cojocaru Carolina, a depus o cerere de completarea acțiunii prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului Serviciul Vamal, în beneficiul reclamantei Cojocaru Carolina a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 7.000 lei, pentru serviciile juridice acordate de către avocat.

55. Totodată, în cadrul ședinței de judecată din 14 martie 2023, reclamanta Cojocaru Carolina a înaintat încă o cerere privind completarea acțiunii prin care solicită, anularea deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-13856, din 14 septembrie 2022, privind respingerea cererii prelabile din 12 august 2022, ca fiind tardivă; încasarea din contul pârâtului Serviciul Vamal, în beneficiul reclamantei Cojocaru Carolina a prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei, cauzat în urma aplicării ilegale a sancțiunii disciplinare în formă de mustrare aspră prin ordinul directorului general al Serviciului Vamal nr. 940-p, din 1 iunie 2022; obligarea Serviciului Vamal, de a stabili și calcula toate sporurile, premiile și alte plăți de care a fost lipsită Cojocaru Carolina din data aplicării sancțiunii disciplinare mustrare aspră din 1 iunie 2022, până la momentul actual; încasarea din contul Serviciului Vamal, în beneficiul reclamantei Cojocaru Carolina, a tuturor sporurilor, premiilor și a altor plăți de care a fost lipsită din data aplicării sancțiunii disciplinare mustrare aspră, 1 iunie 2022, până la momentul actual.

56. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 octombrie 2023, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Cojocaru Carolina împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea parțială a ordinului nr. 940-p din 01 iunie 2022 cu privire la sancționarea Carolinei Cojocaru, Biroul Vamal Centru și deciziei nr. 28/11- 11184 din 20 iulie 2022 emisă la soluționarea cererii prelabile, anularea deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-13856 din 14 septembrie 2022, repararea prejudiciului moral, încasarea plăților salariale și încasarea cheltuielilor de judecată.

57. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 25 octombrie 2023 Cojocaru Carolina, prin intermediul avocatului stagiar Furtuna Vitalii, a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 24 octombrie 2023, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea reclamantei să fie admisă.

58. Prin decizia din 3 aprilie a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Cojocar Carolina și menținută hotărârea din 24 octombrie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

59. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, Cojocar Carolina, în calitate de inspector principal, Post Vamal 1 (PVI Industrială), Biroul Vamal Centru, a comis o abatere disciplinară, acțiuni și inacțiuni manifestate prin aplicarea unui tip de control vamal parțial și superficial, care ar fi putut genera un prejudiciu în mărime de 68.006,45 lei, fiind în acest sens întrunite toate elementele componenței abaterii disciplinare incriminate reclamantei Cojocar Carolina.

60. Instanța de apel a conchis că, la perfectarea declarației vamale a DVD 2070113636 din 14 februarie 2022, Cojocar Carolina a neglijat prevederile legale ce reglementează modul de efectuare a controlului vamal fizic întru prevenirea eludării legislației vamale, în special pct. 35 al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140/2005 (în vigoare la momentul stabilirii sancțiunii).

61. Reclamanta Cojocar Carolina, nu a solicitat intervenția specialiștilor care urmează să se expună asupra clasificării, responsabilitate care revine funcționarului vamal cărui i-a fost repartizată pentru perfectare declarația vamală.

62. Totodată, prin avizul Direcției valoare în vamă, clasificarea și originea mărfurilor nr. 2134 din 29.03.2022 a fost stabilit că, diferența dintre drepturile de import încasate potrivit DVD nr. 2070113636 din 14.02.2022 pentru 2.271 perechi de încălțăminte și drepturile de import calculate din valoarea în vama determinată de biroul vamal Centru, în baza datelor din Raportul de încercări nr.6 din 23.02.2022, se estimează în mărime totală de 68.006,45 lei – încasare la buget ce putea fi ratată presupus datorită unui control vamal fizic superficial

63. Serviciul Vamal la emiterea actelor contestate și-a exercitat dreptul discreționar conform prevederilor art. 225 alin. (1) și (2) Cod Administrativ în limitele legale prevăzute de Codul Fiscal și conform scopului acordat prin lege.

64. Astfel, instanța a notat că, cerința privind anularea Actului de control nr. 3-595397, prelungit pe formularele 3-595398, 3-595399, 3-595400 și 3-602615, emis de către Direcția Generală Administrare Fiscală Control Fiscal Post Operațional a Serviciului Fiscal de Stat, nu reprezintă acte administrative pasibile de contestare distinct, or art. 10 Cod Administrativ, expres prevede că, (1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de

a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

65. Instanța de apel, a reținut că, în acțiunile Carolinei Cojocaru întrunirea elementelor unei abateri disciplinare constatată prin ordinul Directorului Serviciului Vamal nr. 940-p, din 1 iunie 2022, care conține o motivare amplă, corespunzătoare criteriilor enunțate la art. 118 Cod administrativ, fiind respectate limitele dreptului discreționar ale autorității publice, la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatorul a ținut cont de gravitatea abaterii disciplinare comise de către reclamantă, sancțiunea fiind una proporțională, iar premise cu privire la anularea acestuia la caz nu au fost identificate.

66. Astfel, prin acțiunile sale, reclamanta a neglijat prevederile art. 1 pct. (19), (21), (212), (60), (612), (614), (615), (616), (617), (62), art. 192 alin. (2) și (3), art. 196 alin. (1) Codului vamal, pct. 30, pct. 31 lit. b) și d), pct. 35 lit. a), pct.37, pct.39 lit. b) și f), pct.41, pct. 42 lit. b) Hotărârii Guvernului nr. 1140/2005 și pct. 3, 42 și 44 Ordinul Serviciului Vamal nr. 111-0 din 2015, precum și a admis încălcarea prevederilor pct. pct. 4 lit. a), b), c), pct. 5 sbpct. 1 lit. a), b), d), g) și j) a Codului de etică și conduită a funcționarului vamal, și prevederile art. 13, 14 alin. (2), art. 50 alin. (2) a Legii cu privire la Serviciul vamal, iar faptele stabilite în ordinul contestat constituie o abatere disciplinară, corespunzător, ordinul Serviciului Vamal nr. 940-p, din 01.06.2022 a fost emis cu respectarea legislației în vigoare, a competenței emitentului, precum și potrivit procedurii prevăzute exhaustiv de cadrul legal.

67. La 22 aprilie 2024, Cojocaru Carolina, reprezentată de avocatul Furtuna Vitalii a depus recurs împotriva deciziei din 3 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

68. În motivarea recursului a susținut că, hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel neîntemeiate, contradictorii, axate pe concluzii eronate, și fără elucidarea amănunțită și obiectivă a tuturor împrejurărilor de fapt și de drept, ce denotă o altă concluzie decât cea abordată.

69. Instanțele de fond și apel nu au ținut cont de faptul că, ordinul menționat nu este altceva decât rezultatul unor invenții sterile, formale și ilegale ale unor persoane rău orientate, anume spre a obține cu orice preț și mijloace destituirea din funcție a recurenteii Cojocaru Carolina, și instalarea în funcția de inspector principal Post Vamal Chișinău 1 (PV I, Industrială), a unei persoane docile conducerii

70. Recurenta a susținut că, actul administrativ este ilegal în fond, acesta urmând a fi declarat nul, circumstanțele indicate în acesta nu corespund realității, iar pretensele încălcări de către Cojocaru Carolina, de fapt constituie doar aluzii și indicii ale normelor generale de care este obligat să se conducă inspectorul vamal la efectuarea controlului vamal, norme care de fapt au fost pe deplin respectate.

71. În opinia recurentei instanțele judecătorești nu au luat în considerație faptul că, în actul de aplicare a sancțiunii disciplinare absolut eronat s-a indicat și constatat ignorarea de către Cojocaru Carolina a obligației de neadmitere a eludării legislației vamale și atentarea la securitatea economică a statului, prin contracararea tentativelor de eschivare de la achitarea taxelor vamale, aceste afirmații în general nefiind confirmate prin careva probe, fiind expuse doar cu scopul de denigrare a autorității personale și profesionale ale funcționarului vamal Cojocaru Carolina.

72. Cojocaru Carolina a susținut că, a îndeplinit absolut toate sarcinile ce îi sunt atribuite la verificarea mărfii și nemijlocit verificarea corespunderii declarației vamale, cu starea reală a mărfii care a fost declarată, nefiind depistate careva încălcări.

73. Instanțele judecătorești nu au luat în considerație că acțiunile de continuare ale colaboratorilor Biroului Vamal Chișinău, au fost îndreptate anume spre a identifica sub orice aspect și cu orice preț, (ilegal, amoral, anormal), careva pretinse încălcări la procedura de caz (perfectarea declarației vamale nr. 2070113636 din data de 14 februarie 2022), anume pentru a avea posibilități inventive de a emite actul de sancționare contestat în privința inspectorului vamal, Cojocaru Carolina, și anume pentru a-i cauza acesteia daune morale.

74. De asemenea, susține că, instanțele judecătorești nu au elucidat faptul că, nu corespund realității nici alegațiile indicate în ordinul de sancționare, precum că, diferența dintre drepturile de import încasate potrivit DVD nr. 2070113636 din 14 februarie 2022, pentru 2 271 perechi de încălțăminte și drepturile de import calculate din valoarea în vamă determinată de Biroul Vamal Centru în baza datelor din raportul de încercări nr. 6 din 23 februarie 2022, se estimează în mărime totală de 68 006,45 lei - încasare la buget ce putea fi ratată presupus datorită unui control vamal fizic superficial.

75. Cojocaru Carolina a notat că, nu a admis careva încălcări ale Codului de Etică a funcționarului vamal, a respectat absolut toate normele și regulamentele interne, aplicând corect principiile activității organelor vamale, și acționând anume întru combaterea fenomenului corupției.

76. Recurenta consideră că, actul administrativ contestat, este ilegal, iar prin emiterea acestuia a fost vătămat dreptul său la muncă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

77. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

78. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

79. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

80. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

81. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului recurentului la data de 11 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d. 224, vol.1). Cererea de recurs a fost depusă la data de 22 aprilie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

82. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

83. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz,

hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

84. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

85. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

86. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Cojocar Carolina, reprezentată de avocatul Furtuna Vitalii, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

87. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

88. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

89. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

90. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

91. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

92. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

93. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.a¹) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Cojocaru Carolina, reprezentată de avocatul Furtuna Vitalii.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc